

Jak vzniká drogová závislost?

Drogová závislost nevzniká náhle, ve většině případů probíhá v několika fázích:

1. fáze - experimentální:

občasné užití drogy přináší báječné, dosud nepoznané prožitky
negativní účinky drogy nejsou patrné (ty varovné řeči budou jen planým poplachem)
droga pomáhá uniknout z reality kdykoli je potřeba (je spolehlivým přítelem)
to všechno chce jen vědět, jak drogu užívat a která je pro toho kterého jedince nejpřínosnější
škola či práce se zvládá dokonce ještě lépe než dříve
před nejbližšími se dá všechno docela dobře utajit (ještě si pochvalují změnu k lepšímu)
Pokud se v této fázi jedinec podchytí, pak kromě důkladné prevence je dobré naučit jej zvládat co možná nejrozmanitějšími způsoby nepříjemné a zátěžové situace, které v běžném životě zákonitě nastávají.
Mnoho lidí v této fázi od drog odstupuje (zmoudří, najdou si jiné životní slasti, odradí je ti, kdo jsou v dalších fázích závislosti...)

2. fáze sociální užívání (nebo také tzv. víkendové braní):

braní drog se stává pravidelnější
jedinec si stanovuje pravidla užívání, která mu pomáhají cítit se bezpečně před závislostí
droga se užívá v době a na místech, která jsou k tomu sociálně přijatelná (např. diskotéka)
droga je vřazena do sociálního života jedince (stává se jeho součástí)
denní program jedince se pomalu začíná přizpůsobovat jeho touze po droze (droga se už stává tak trochu problémem)
původní zájmy se začínají zanedbávat
objevují se občasné absence ve škole nebo zaměstnání, zejména po tzv. víkendových jízdách, což vede k shánění falešných omluvenek a k lhaní
množí se pozdní příchody domů
zhoršuje se prospěch či pracovní výkonnost
zhoršují se vztahy ve škole, na pracovišti, doma
opouštějí se staří kamarádi, kteří neberou a získávají se noví, kteří berou také drogy
Jedinci v této fázi braní drogy se občas svěří tomu, od koho očekávají pomoc. Chtěli by však něco tohoto typu:
Udělejte něco, abych neměl konflikty s vyučujícími a rodiči. Já se té drogy nechci vzdát, bez ní se muzika nedá vůbec poslouchat natož vychutnat, pomáhá mi uklidnit se, když se pohádám...
Ve většině případů je zde odborná pomoc přinejmenším potřebná.

3. fáze - každodenní užívání:

jedinec začíná ztrácet kontrolu nad užíváním drogy
původní hodnotový systém je stále víc pošlapáván
pocitovaná emocionální bolest je přehlušována dalšími dávkami drogy
život se začíná točit jen kolem drogy
neřešené problémy přinášejí stále větší stres a bolest
původně stanovená pravidla užívání jsou stále častěji porušována
úplné opuštění původních zájmů
nezájem o školu, zaměstnání, časté absence vedoucí povětšinou k vyloučení
ztráta vůle
konflikty v rodině vedou až k úplnému přerušení kontaktu s ní, k případnému odchodu
jedinec se upíná na drogové kamarády
peníze na drogy se získávají krádežemi, popř. prodejem drog nebo prostitucí
Jedinec touží po pomoci, chce abstinovat, ale sám to nedokáže.
Odborná pomoc dlouhodobějšího rázu je nezbytná.

4. fáze - užívání k dosažení normálu (narkoman na plný úvazek):

droga už nic nedává

jedinec není schopen vidět věci reálně, je pohlcen sebeklamem

jedinec je hnán zoufalou touhou navodit drogou opět ten příjemný stav, který byl na počátku jeho drogové kariéry

ztráta vlastní důstojnosti, droga nutí dělat jedince to, co ve skutečnosti nechce

původní vztahy (včetně rodinných) jsou zničeny, jedinec se stává součástí izolované sociální skupiny stejně postižených

pohyb v bludném kruhu jedince zbavuje posledních sil cokoli se sebou udělat, ztrácí chuť žít

Takto nemocný jedinec nutně potřebuje pomoc zvenčí. Neodmítne-li ji, nastupuje proces dlouhé a obtížné léčby.

Ne vždy úspěšně.

Bludné kruhy drogové závislosti

Závislost je jako bludný kruh, ze kterého je těžké se vymanit. Jedna potíž vede automaticky k další.

Myšlení i jednání se točí stále jen kolem drogy. Po aplikaci své dávky myslí závislý na to, jak si opatřit další (kde na ni sehnat peníze, který dealer je dobrý, aby nakoupil správně, stihne to včas...).

Užívání drogy vyvolává pocit viny, který vede jen k aplikaci další dávky, aby byl přehlušen.

Zpřetrhávající se původní vztahy vedou jedince k stále většímu uchylování se k těm, kdož jsou na tom obdobně.

Při užívání drogy je jedinec stále méně schopen zvládat problémové situace. Nastanou-li, sáhne opět ke droze.

Drogová závislost mění osobnost člověka, neboť:

stále víc přemýšlí jen o drogách

při shánění prostředků na drogy je schopen odvrhnout své veškeré morální zásady

mezi lidmi rozlišuje už jen ty, kteří také berou

nedokáže čekat, svou touhu po droze musí okamžitě ukojit

veškerý vývoj osobnosti se zastavuje

nemá svůj život pod kontrolou

drogový život se stává velmi stereotypním (tento stereotyp se pro jedince může stát důležitějším než droga sama)